

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland. e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) - 22

Nr.8/9 (103/104) 1968 rugsėjo 8

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

RUGSĖJO 8-oji

Nepriklausoma Lietuva šventė dvi tautos šventes - Vasario 16 ir Rugsėjo 8.

1918 vasario 16 buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Lietuvos Taryba tautos vardu visam pasauliui iškilmingai pareiškė "atstatanti nepriklausomą demokratiniiais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis". Tai reiškia, kad Vasario 16 Aktu nepriklausoma Lietuvos valstybė nebuvo įkurta, bet tik atstatyta. Ji ir anksčiau yra buvusi, tik priešų laikinai sužlugdyta.

Atstatę savo nepriklausomą valstybę, lietuviai pagerbė nepriklausomybės paskelbimą, švęsdami Vasario 16. Toji diena ir buvo vienintelė valstybinė mūsų šventė iki 1930.

1930 buvo iškilmingai paminėta 500 metų sukaktis Vytauto Didžiojo sumanymo vainikuotis Lietuvos karaliumi ir jo mirties. 1930 pavadinti Vytauto Didžiojo metais. Tais metais buvo ypač stipriai pabrėžti Lietuvos himno žodžiai - Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Mūsų tauta savo žvilgsnį sutelkė į garbingus Vytauto D. laikus. Daug literatūros ir mokslo veikalų sukurta apie Vytautą D. ir jo gadynę. 1930 Rugsėjo 8 - Vytauto Didž. sumanyto, nors ir neįvykdyto karūnavimosi diena - paskelbta antrąja tautos švente. Nuo to laiko ji buvo taip pat iškilmingai švenčiama kaip ir Vasario 16. Ta diena visiems priminė, jog mūsų valstybinio gyvenimo istorija prasidėjo ne 1918, bet siekė Vytauto D. ir dar senesnius laikus. Ji taip pat byloja, jog lietuvių genijus prieš daugelį šimtų metų buvo sukūręs tokią valstybę, kuri ano meto Europoj buvo viena didžiųjų karinių bei politinių galybių. Taigi Rugsėjo 8 yra lyg tiltas, jungiąs nepriklausomam gyvenimui prisikėlusią Lietuvą su jos garbinga praeitimi.

Rugsėjo 8 sutampa su katalikų religine švente - Švč. Marijos gimimo diena. Sutapimas tautinio ir religinio momento dar padidina tos šventės iškilmingumą ir pagilina jos prasmę.

Vasario 16 labiau tikėtų vadinti valstybine švente, nes Vasario 16 Aktu ilgus metus svetimųjų priespaudą kentusi tauta atkūrė savo nepriklausomą valstybę, kuri, rusų carų okupuota, buvo paliovusi gyvuoti. 1918 ji buvo atsteigta ir susilaukė oficialaus visų pasaulio valstybių pripažinimo. Net sovietai pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe "su visomis iš tokio pripažinimo einančiomis teisinėmis pasekmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisakė nuo visų Rusijos suverenumo teisių, kurias ji yra turėjusi lietu-

vių tautos ir jos teritorijos atžvālgū"(žr. Maskvos sutarties I str.).

Tačiau nuo pat senųjų amžių iki šių dienų niekados nebuvo nustoję egzistuoti lietuvų tauta. Mūsų tautos ryšys su jos seniausiu praėjimu buvo palaikomas daugelio kartų. Todėl ir sakoma, jog tauta yra tęstinis socialinis junginys.

Ir šiandien, nepaisant žiaurios okupacijos, lietuvų tauta gyva. Ji gyvena tūkstančių tūkstančiuose tautiečių, plušančių kolchozuose ir fabrikuose. Ji saugojama moskleivių, mokytojų, menininkų, technikų ir kitokių darbų dirbančių širdyse. Ji gyvuoja Sibiro tremtyje vargstančiuose. Jos dainas, kalbą, kultūrą ir papročius, jos laisvės dvasią rūpestingai puoselėja ir laisvajame pasaulyje gyvenantieji ir savo tėvynę mylintieji lietuviai.

Todėl rugsėjo 8 švenčiama mūsų tautos šventė šiandien turi dvigubą prasmę: ji yra ne tik gyvosios mūsų tautos dvasinių ryšių stiprinimas su jos garbinga praėjimu, bet taip pat ir tautinių saitų mezgimas tarp po visą pasaulį pasklidusių jos vaikų.

BENDRUOMENĖS MĖNUO

II PLB seimas, vykęs 1963 Toronte, Kanadoje, paskelbė rugsėjį Bendruomenės mėnesiu.

Bendruomenė tai žmogaus prigimto siekimo būti kartu su kitais žmonėmis išikūnijimas. Reta sutikti tokį atsiskyrėlį, kuris jaustųsi pilnai laimingas savo vienišume. "Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšiu su tautine bendruomene nutraukti" /iš Lietuvių chartos/. Kad to ryšio išlaikymas būtų įmanomas ir nutrūkus natūraliam santykiui su tėvynė kaip žeme, Lietuvių charta skelbia, kad "pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio lietuvų bendruomenę". "Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada" /ten pat/ ir kaip toks jis savaime ieško saviškių, kad kartu su jais galėtų sėkminagi puoselėti lietuviškąsias savybes bei tradicijas. Vieta, kur tie saviškiai pirmą eilę randami yra Pasaulio lietuvų bendruomenės organizacija. Vargu ar begalima šiandien surasti laisvajame Vakarų pasaulyje kraštą, kuriame gyveną lietuviai nebūtų apsijungę bendruomeninės organizacijos rėmais. Akivaizdžiausia šios organizacijos visuotinumą apsiereiškia Pasaulio lietuvų bendruomenės seimuose, kurių trečiasis kaip tik rugsėjo 2 New Yorke pasibaigė.

Vokietijoje gyveną lietuviai gali didžiūotis priklausą pačiam pirmajam lietuvų bendruomenės vienetui, nes čia gimė bendruomenės mintis, čia Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas surašė Lietuvių chartą /1949.VI.14/. Organizacinė Vokietijos lietuvų bendruomenės raida tebevyksta. Pastarųjų metų laikotarpyje pradėta griežčiau skirti tikruosius narius nuo tokių, kurie, tiėsa, mielai su lietuviais bendrauja, tačiau nesiryžta imtis esminių bendruomeninių išpareigojimų, arba dėl kokių nors motyvų tiesiog atsisako būti formaliais organizacijos nariais. Atsakingieji bendruomeninės organizacijos organai apsisprendė betarpiai patirti kiekvieno valią, kad liautųsi savęs pačių apgaudinėjimas. Laikomasi nuomonės, jog kaip negalima lietuviui tapti ne lietuviu, lygiai taip pat neįmanoma ką nors priversti vadintis ir būti Lietuvių bendruomenės nariu, jei jis pats to nenori. Klaidingai kai kas mėgina priekaištauti, kad tvarkingai surašant narius, jų skaičius sumažėsias. Nesumažės, o tik išryškės tikrasis skaičius! O aiškumas yra būtinas ir todėl, kadangi Lietuvių bendruomenė Vokietijoje turi nuosavybę. Vokietijos viešųjų organizacijų įstatymai reikalauja galėti įrodyti kiek yra narių ir kas jie toki. Savaime suprantama, jog narių surašymas vyksta apylinkėse, tačiau jų doku-

mentiniai pareiškimai turi būti kiekvienu momentu prieinami teisme įregistruotai Bendruomenės valdybai.

Š.m. lapkričio 23 Vokietijos lietuvių bendruomenėje įvyks Krašto tarybos rinkimai. Krašto taryba yra vyriausias Vokietijos lietuvių bendruomenės organas. Jis leidžia veiklos nuostatus, renka vykdomuosius organus, nustato solidarumo įnašo dydį, tvirtina Krašto valdybos sąmatą bei apyskaitą, renka 4 narius į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją, sprendžia nekilnojamo turto įsigijimą, įkeitimą ir perleidimą, planuoja veiklą lietuviškai kultūrai ir tautiškumui išlaikyti. Tokių didelių uždavinių akivaizdoje yra labai svarbu, kad tarybon būtų išrenkami pajėgūs ir sugebą nešti atsakomybę asmenys. Bendruomenės nuostatai Krašto taryboje jokių partinių susigrupavimų nepripažįsta. Kiekvienas jos narys atsakingas prieš rinkėjus ir savo sąžinę. Tačiau savaime suprantama, kad vienaip galvoją tarybos nariai susiranda vienas kitą, kad bendrai veikdami, sėkmingiau galėtų vykdyti uždėtuosius įpareigojimus.

Rugsėjo mėnuo skirtas ugdyti Bendruomenės minčiai. Tad visi jos nariai tesijaučia įpareigoti patys pilnai įsisąmoninti Bendruomenės organizacijos tikslus ir tesistengia į ją įtraukti tuos lietuvius, kurie iki šiol nuo Bendruomenės buvo nutolę.

Kun. Bronius Liubinas
Krašto Valdybos vicepirmininkas

Europos lietuvių jaunimo suvažiavimas

Vasario 16 gimnazijos patalpos praeitą vasarą nebuvo nė dviejų savaitių tuščios. Vos spėjo liepos vidury pasibaigti mokslas ir išsiskirstyti atostogų moksleiviai, o liepos mėnesio gale jau ėmė rinktis jaunuoliai į savo suvažiavimą. Jį surengė Lietuvių bendruomenės Vakarų Vokietijoje jaunimo sekcija, vadovaujama kun. V. Damijonaičio. Buvo kviesti jaunieji tautiečiai ir iš kitų laisvų Europos kraštų, tačiau atvyko tik iš Vokietijos ir užjūrių. Iš viso suvažiavime dalyvavo 61 asmuo: 10 vadovų bei paskaitininkų, 41 dalyvis ir 10 svečių. Iš Vokietijos susirinko 45 (iš jų viena latvaitė ir vienas vokiečiai), iš Anglijos atvyko vienas, iš Australijos trys (vienas tikras australas) ir iš JAV-bių du. Vaikinių (30) buvo kiek daugiau negu merginų (21).

Jaunimo suvažiavimas pradėtas liepos 28 saleziečio kun. Urbaičio iš Italijos pamaldomis (buvo sekmdienis). 20 val. visi susirinko į Rennhofo pilies salę susipažinti. Kiekvienas dalyvis ir svečias turėjo čia pats prisistatyti, o paskaitininkus pristatė vadovai. Vėliau vyko šokiai ar dainos prie stiklo vyno ar alaus.

Liepos 29 rytą pirmąją paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius apie lietuvių jaunimo problemas Vakaruose. Visų kraštų jaunimas nerimsta, kelia revoliucijas. Tą nerimą stengiasi išnaudoti komunistai savo tikslams. Lietuvių atžalyną yra mažai palietusios bendros jaunimo problemos. Jis turi savo rūpesčius. Pagrindinis klausimas yra kaip pasipriešinti nutautimui. Išlikti lietuviu galima, tik reikia aiškiai apsispręsti už lietuvių. Reikia stengtis kurti lietuviškas šeimas, dalyvauti lietuvių organizacijose, kūryboje ir visame mūsų gyvenime, ypač bendruomeniniame. Lietuvių bendruomenė su savo institucijomis geriausiai padeda išlaikyti lietuvių.

Po paskaitos vykusiose diskusijose kalbėtojai pareiškė kritiškų pastabų. Daugumas pasisakė prieš uždaramą, nes izoliavimasis veda į stagnaciją ir trukdo pažangą.

Vakare buvo parodytas Brazaiškio gamintas spalvotas filmas apie lietuvių jaunimo kongresą JAV-bėse 1966. Pro žiūrovų akis slinko įvairūs vaizdai mūsų liaudies dainų fone.

Liepos 30 Stasys Lozoraitis, jr., iš Romos kalbėjo apie jaunimą okup. Lietuvoje. Pirmiausia aptarė bendrą padėtį tėvynėje ir tame fone piešė jaunimo problemas. Nereikia pamiršti, kad kraštas okupuotas. Okupacija Lietuvoje sunkesnė negu kur kitur. Tačiau okupantui jokiomis priemonėmis nepasisekė užkariauti lietuvių jaunimo širdies. Jis labai patriotiškas ir trokšta laisvės sau ir tėvynei. Štai vienas pavyzdėlis. Šį pavasarį Vilniaus studentų bendrabučio gyventojai rado po durimis pakištus raštėlius, kviečiančius neužmiršti Lietuvos nepriklausomybės. Arba vėl kitas atsitikimas. Per paskaitą užgęsta šviesa. Netrukus ji vėl uždegama. Ant sienos matosi užrašas: "Laisvės trokšta ne tik negrai, bet ir lietuviai". Okup. Lietuvos jaunimas ambicingas. Jis daug dirba, šviečiasi, stengiasi visose srityse pralenkti atėjūnus ir neužleisti jiems vadovavimo. Tokie užmojai daugeliu atvejų susilaukia paramos net iš partijos viršūnių Vilniuje.

Jaunimas tėvynėje labai mažai težino apie laisvojo pasaulio lietuvius ir jų gyvenimą bei veiklą - daug mažiau, negu mes apie juos žinome.

Ryšiams su kraštu megzti paskaitininkas patiekė šias gaires:

- 1) žiūrėtina, kad nebūtų pripažinta sovietinė okupacija,
- 2) kad nebūtų silpninamas krašto tautinis atsparumas,
- 3) kad nebūtų kenkiama politinei ir kultūrinei išeivijos misijai.

St. Lororaitis, jr. savo paskaitos pabaigoje perdavė jaunimui tokių sesių ir brolių iš okupuoto krašto prašymą: neužmirškite mūsų, atminti, kad Lietuva gyva, kurianti ir progresuojanti šalis. Popiet vyko pokalbis religinėmis temomis, kuriame gyvai dalyvavo jaunimas. Iškelta tikėjimo reikšmė jauno žmogaus gyvenime ir Kristaus vieta tikėjime.

Vakare dainų ir šokių vakarą suruošė p. Brazaitienė. Ji supažindino klausytojus su mūsų liaudies dainomis, o iš anksto paruošta mergaičių grupelė keletą ir padainavo. Jūratė Valytė iš Australijos meistriškai pašoko jūreivio šokį. Muzikos foną jos šokiui sudarė M. Landas. Iki vidurnakčio vyko bendri šokiai ir dainos.

Liepos 31 rytą pakelta tautinė vėliava. 10 val. diakonas Šulcas skaitė paskaitą apie jaunimo nerimą Vakaruose. Nerimas, anot jo, yra pozityvus veiksnys, nes skatina pažangą. Tačiau nesąžiningų politikų jis dažnai panaudojamas savo partijos ar programos tikslams. Jaunimas politikais nepasitiki, nes mato, kad jie viena kalba, o kita daro. Jaunuoliai nori atviro dialogo. Po pranešimo vyksioms diskusijoms vadovavo Landas ir Nevulis.

Popiet buvo tęsiamas pokalbis religiniais klausimais.

Suvažiavimas pasiuntė sveikinimo telegramą tomis dienomis Hannoveri vykusiam pasauliniam latvių jaunimo kongresui, kuris buvo numatytas Berlyne, bet paskutinę dieną prieš atidarymą uždraustas. Telegramoje išreikštas lietuvių jaunimo solidarumas su už Pabaltijo tautų laisvę kovojančiu latvių jaunimu.

Suvažiavimas baigtas rugpiūčio 1. Jo vertintojai, kalbėję sąskrydžio uždaryme, išreiškė nuomonę, jog renginys pasisekė, nors galima buvo ir dar geriau jį praveisti. Pasigedo diskusinių būrelių. Iš šiais metais pasitaikiusių trūkumų reikia pasimokyti, ruošiant jaunimo suvažiavimus ateityje. Buvo ypač pabrėžta Vasario 16 gimnazijos svarba. Lietuvių jaunimas turės tol kur suvažiuoti ir jautis kaip namuose, kol gyvuos ši institucija. Todėl reikia ją visomis išgalėmis remti.

Gausus lietuviškojo jaunimo būrelis net 4 dienas klausėsi paskaitų, diskutavo ir linksminosi savųjų tarpe. Nors vakarais salėje buvo galima pirkti alaus ir vyno, bet išigėrusių nesimatė. Už tai priklauso padėka ir pagyrimas suvažiavimo rengėjams ir dalyviams.

Hamiltono "Gyvataro" viešnagė

Nespėjo iš Romuvos išvažinėti Europos lietuvių jaunimo suvažiavimo dalyviai, tuoj ją užplūdo kito žemyno sesės ir broliai - Hamiltono lietuvių tautinių šokių ansamblio "Gyvataro" šokėjai. P. Breichmanienės vadovaujami, jie atvyko iš Paryžiaus rugpiūčio 2 naktį. Grupelė nedidelė, nedaug ką porą dešimčių asmenų teprašokanti, bet šauni - visi stiprūs ir patvarūs jaunuoliai-ės, daugiausia studentai-ės. Į Prancūziją jie atvyko Kanados vyriausybės pasiūsti atstovauti Kanadai tarptautiniame tautinių šokių festivalyje. Kadangi laiko iki to renginio pradžios dar buvo visa savaitė ar daugiau, tai jauni smalsuoliai panoro aplankyti ir Vokietiją su jos lietuviybės židiniu - Vasario 16 gimnazija. Pasitaikė gera proga. Rugpiūčio 4 Romuvoje prasidėjo XV-oji Vokietijos lietuvių studijų savaitė, į kurią suvažiavo apie pusantro šimto dalyvių. O tai progai už akių užbėgo dar kita. Rugpiūčio 4 Kőnigsteine baigėsi XVIII-asis persekiojamos Bažnyčios (Kirche in Not) kongresas. Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius prel. Aviža, patyręs, jog Romuvon atvyko tolimi užjūrio svečiai, pasamdė autobusą ir rugpiūčio 3 vakare visus atgabeno į Kőnigsteiną pašokti besibaigiančio kongreso meninėje programoje ir tuo pačiu pagarsinti lietuvių vardą. Gyvatariečių pasisekimas buvo didelis. Koncertas vyko puikioje Susitikimo namų (Haus der Begegnung) salėje, kur hamiltoniškiams teko rungtyniauti su gan stipria vengrų šokėjų grupe iš Šveicarijos. Varžybas neabejotinai laimėjo lietuviai. Publika vis prašė "Gyvatarą" kartoti, bet dėl ilgos programos nebuvo galima tų prašymų patenkinti.

Gavę žinią, kad "Gyvataras" atvyks į Romuvą, studijų savaitės rengėjai painformavo aplinkines bendruomenės apylinkes, darbo kuopų vyrus ir studijų savaitės dalyvius, kad rugpiūčio 4, gražiam orui esant, svečiai iš Kanados parke duos lietuvių tautinių šokių koncertą. Deja, sekmadienį lijo ir svečiai buvo priversti šokti po Vasario 16 gimnazijos stogu. Lietus atbaidė daugelį tautiečių nuvykimo į koncertą, nes nebuvo tikri ar jis iš viso įvyks. Tik šimtas su viršum asmenų, kurie tą sekmadienį aplankė Romuvą, turėjo retą malonumą pasigėrėti tikrai puikiai Kanados lietuvių ansamblio pašoktais mūsų tautiniais šokiais, gražiais, dail. Tamošaitienės austais tautiniais drabužiais ir šauniais jaunaisiais svečiais. Tur būt, kiekvienas šokis kiekvienos šokėjų grupės yra savaip interpretuojamas. P. Breichmanienės duotoji interpretacija Vokietijos lietuviams buvo nauja, užtat juo įdomesnė. Originalus buvo kiekvieno šokio pristatymas, kurį atliko geltonkasė Martinkutė pačios vadovės sukurtais posmais. O koncerto gale kiekvienas šokėjas pats save prisistatė žiūrovams. Visi kalbėjo lietuviškai, daugelis be jokio svetimo akcento. P. Breichmanienai kartu su pagyrimais buvo įteikta gražių rožių puokštė, o kiekvienam šokėjui ir šokėjai priešingos lyties jaunoles-iai įteikė po gėlę.

Dar porą dienų mieli svečiai iš Kanados viešėjo Romuvoje. Dienomis jie susipažino su Heidelbergu ir kitais artimesniais miestais bei įdomesnėmis vietovėmis, plaukiojo Reinu, o vakarais, nors ir pavargę nuo išvykų, dainavo ir šoko kartu su studijų savaitės dalyviais.

Prieš atsisveikindami, gyvatariečiai, visų labai prašomi, suruošė atsisveikinimo koncertą Rennhofo pilies salėje. Tai buvo pats nuotaikingiausias pasirodymas, nors dėl nuovargio ir per mažos bei slidžios salės trūko jūdėsių tikslumo.

Sunkus buvo skyrimasis. Tik vienos tautos žmonės per tokį trumpą laiką gali taip labai suartėti ir susidraugauti. Atsisveikinant nebesigirdėjo skardaus juoko, keturias dienas skambėjusio Romuvoje. Daugelio akyse žibėjo ašaros. Bet skirtis reikėjo. Nežinia kada vėl teks susitikti, nes Europos ir Amerikos lietuvių jaunimo kečiai tokie skirtingi.

XV studijų savaitė

Studijų savaitės Vakarų Vokietijos ruošiamos kasmet nuo 1954. Jas pradėjo rengti Europos lietuvių frontas, vėliau prisidėjo kitos Vokietijos lietuvių organizacijos ir netrukus, išijungus į rengėjų tarpą bei tapus globėju Vokietijos lietuvių bendruomenei, išsiplėtė į visus lietuvius. Studijų dalyvių skaičius kasmet augo, o šiemet pasiekė pusantro šimto, o su svečiais - net per 300. Šiemetiniai svečiai buvo daugiausia jaunimas - Hamiltono lietuvių tautinių šokių šokėjų rinktinė grupė ir Vokietijos bei Anglijos lietuviai skautai, suvažiavę į savo V-ąją tautinę stovyklą. Studijų dienų moderatorius buvo Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, kurio pečius slėgė ne tik sklandus programos pravedimas, bet ir paruošimas. Organizacinę komisiją sudarė Alina Gri-nienė, Ona Bartusevičienė ir mokyt. A. Krivickas. Jie rūpinosi svečių bei dalyvių sukvietimui, informavimu, apgyvendinimu ir maitinimu. Komisijos nariai dirbo išsijusę ne tik ilgą laiką prieš studijų savaitės pradžią, bet ir jos metu dieną ir naktį. Katalikų dvasios reikalais rūpinosi kun. J. Dėdinas, kuriam uoliai talkininkavo kunigai svečiai, o evangelikų - senj. kun. A. Keleris. Kiekvieną dieną buvo laikomos šv. misšios ir pamaldos. Paskaitininkai buvo surinkti iš įvairių Europos kraštų: R. Spalis su inž. J. Vilčinsku atvyko iš Anglijos, prof. P. Rabikauskas su diplomatu St. Lozoraičiu, jr. - iš Romos, ekonomistas R. Bačkis - iš Paryžiaus, dr. K. Čeginskas - iš Švedijos, prof. Z. Ivinskis, dr. J. Grinius, senj. kun. A. Keleris ir kun. A. Rubikas - iš Vokietijos. Iš viso perskaityta 10 paskaitų, po visų vyko diskusijos. Karščiausia diskusijų ugnis išsižiebė per publicisto V. Banaičio prarastą simpoziumą veiklos formų ir būdų Lietuvai laisvinti klausimais. Išižiūrėję į simpoziumo pranešėjus (V. Bartusevičius, dr. K. Čeginskas, stud. A. Hermanas, St. Lozoraitis, jr.) pastebėsime, kad jie atstovauja ne tik jaunajai kartai, bet ir įvairioms pasaulėžiūrinėms bei politinėms srovėms. Tačiau ne tiek pranešėjai, kiek karštas simpoziumo vadovo temperamentas ir po pranešimų vykę karštos diskusijos išsiubavo visą laiką buvusias ramias nuotaikas. Įspūdinga buvo penktadienio (rugpiūčio 9) programa, skirta tėvynės prisiminimui ir dvasinių ryšių su ja stiprinimui. Labai pagyvino studijų savaitę paskutinio jos vakaro (rugpiūčio 10) meninė programa: aktorės Aldonos Eretaitės rečitalis nuo Maironio iki Brazdžionio ir Mannheimo valst. teatro kvarteto atlikti lietuvių kompozitorių (M. K. Čiurlionio ir kt.) kuriniai su muz. V. Banaičio įvedamaisiais paaškinimais. Per tą savaitę įvyko visa eilė įvairių pasaulėžiūrinių bei politinių sambūrių posėdžių, tarėsi lietuvių bendruomenės atstovai, posėdžiavo Garbės teismas. Mokyt. A. Krivickas suruošė gausią lietuvių spaudos, muzikos bei dainos plokštelių parodą.

Vaikų vasaros stovykla

Iki šiol lietuvių vaikų vasaros stovyklas Vokietijoje ruošdavo Katalikų sielovados direktorius. Vasaravimo vietos būdavo nuolat keičiamos. Užpraeitais metais buvo stovyklaujama Austrijoje, pernai Hüssene, Alpių papėdėje. Prieš trejetą metų buvo pasiekti net Šveicarijos kalnai. Šiemet tik vasaros pradžioje buvo patirta, kad Sielovada vaikų stovyklos nebeorganizuos. Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba, stengdamasi pratęsti gražią ir naudingą tradiciją, nors ir labai trūkdama lėšų, ryžosi ir šiais metais suruošti poros savaitės po-

ilsio ir lituanistinio mokymo bei auklėjimo stovyklą mūsų mažiesiems. Tam uždaviniui atlikti buvo pakviesta prityrusi jaunimo vadovė Alina Grininė iš Mūncheno. Per labai trumpą laiką ji paruošė ir išsiuntinėjo informacijas bei instrukcijas, pravedė vaikų registraciją, sudarė vadovų kolektyvą. Savo talkininkais pasirinko miuncheniečius: medicinos mokslus bebaigiantį Arūną Laukaitį ir 9-tos klasės gimnazistę Kristiną Pauliukevičiūtę. Rankų darbų mokė pasikeisdamas ponios O. Bartusevičienė, Ir. Krivickienė ir stud. Birutė Girdvainytė. Naudingą talką suteikė Vasario 16 gimnazijos mokiniai Šiušelis su Nevuliu. Dr. K. Čeginskas, kurio dvi dukros stovyklavo, mokyt. A. Krivickas (jo dukrelė taip pat poilsiavo) ir mokyt. V. Bartusevičius papasakojo vaikučiams daug įdomių ir naudingų dalykų. Mokyt. Krivickas pamokė stovyklautojus piešti. Paskutinę dieną buvo suruošta rankų darbelių ir piešinių paroda. Kun. J. Dėdinas ne tik kapelionavo, bet beveik kiekvieną dieną džiugino vaikučius savo gražiais filmais bei skaidrėmis. Gimnazijos virtuvės personalas (Budreika, Gataveckas ir Šiugždinienė) paruosė vaikams pritaikytą maistą.

Stovyklautojų šiomet susirinko mažiau kitais metais, nes šiaurės Vokietijoje jau buvo prasidėjęs mokslas. Iš viso į stovyklą Romuvoje suvažiavo 36 vaikučiai. Dvi mergytės buvo atvykę net iš Švedijos. Jos buvo didelė paskata visiems kalbėti lietuviškai, nes nemokėjo vokiškai.

Stovykloje kiekvieną rytą buvo iškeliami, o vakare nuleidžiama vėliava visiems giedant tautos himną. Ta proga buvo deklamuojami eilėraščiai, pasakojama tai, ką vaikai per dieną buvo lietuviškai išmokę. Prieš pietus vyko lituanistinės pamokos su dainavimu ir giedojimu. Popiet buvo žaidžiama, šokami tautiniai šokiai, užsiiminėjama rankų darbeliais, važiuojama maudytis, kartais ekskursuojama. Vakare salėje buvo improvizuojami laužai, rodomi filmai ar skaidrės, mokomasi tautinių šokių.

Neužmiršti ir mirę tautiečiai. Su savo vadovais vaikai aplankė vietos kapines ir papuošė jose esančius lietuvių kapus.

Paskutinį šeštadienį buvo surengtos pabaigtuvės, į kurias atsilankė tą dieną posėdžiavę Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos nariai, gimnazijos vadovybė, kai kurie vaikučių tėveliai ir svečiai. Iškilmės buvo pradėtos stovyklos daina. Padėką Krašto valdybai, gimnazijos vadovybei mažieji išreiškė, įteikdami savo dirbinius. Po to sekė tautiniai šokiai ir deklamacijos. Čia vaikams buvo proga pasirodyti, ką jie stovyklaudami išmoko. Sutekus, Romuvos parke užsiliepsnojo šviesus laužas, prie kurio programa buvo tęsiama. Kiekvienas vaikas, gyvendamas Romuvoje, turėjo išmokti bent vieną lietuvišką eilėraštį.

Iš pradžių buvo bailaujama, ar patys mažieji ištvers be tėvų dvi savaites. Tačiau paaiškėjo, kad jie taip pamilo Romuvą ir stovyklos vadovus, taip vienas su kitu susidraugavo, jog buvo daug ašarų kai reikėjo važiuoti namo.

Nors vaikai stovyklavo tik dvi savaites, (rugpiūčio 13-28), bet pažangą lietuviškame lavinimesi padarė didelę. Tie, kurie lietuviškai visiškai nemokėjo, pramoko paprasčiausių žodžių ir sakinių, o tie, kurie buvo šiek tiek mokėję ir dėl nepalankių sąlygų užmiršę, greitai prisiminė ir dar geriau išmoko. Visi skirstėsi namo raudonesniais skruosteliais negu buvo atvykę ir linksmesni.

Reikia laukti, jog ateinančiais metais bus surengta kelis kartus didesnė lietuvių vaikų stovykla. Ji turėtų būti bent savaitė ilgesnė. Be vaikų stovyklą sunku laukti pakankamo prieauglio Vasario 16 gimnazijai.

Daugelis tėvų nuoširdžiai trokšta, kad jų atžalynas išmoktų lietuvių kalbos ir taptų lietuviais, tik reikia kad atsirastų kas patartų, kaip tuos troškimus įgyvendinti.

Trys solistės Krištolaitytės-Daugėlienės koncertai

Nors Juzė Krištolaitytė atvyko iš Amerikos Vokietijon ne pramogauti ir koncertuoti, o sergančio brolio lankyti, bet labai prašom sutiko padainuoti savo tautiečiams.

Pirmiausia ji apsilankė ir dainavo Vasario 16 gimnazijoje mokslo metų baigimo akte liepos 12. Ją palydėjo skubiai iš Mannheimo iškviesta pianistė K. Büttner, kuriai lietuvių dainų melodijos nėra svetimos. Solistė čia padainavo keletą mūsų liaudies dainų, kelias lietuviškas kompozicijas ir Gildos ariją iš Rigoletto operos. Nelauktos viešnios koncertas mokytojams ir moksleiviams buvo didelė staigmena, labai pakėlusį pabaigtuvių iškilmingumą ir nuotaiką.

Antrasis, gerokai didesnis koncertas įvyko liepos 19 Schwetzingene lietuvių darbo kuopos vyrams. Jei Romuvoje visi klausytojai buvo lietuviai, tai čia jų tarpe matėsi nemažą amerikiečių ir vokiečių. Solistė padainavo 5 liaudies dainas, Šuberto "Žuvėlę", Mozarto "Lopšinę", Kačanausko, Tallat-Kelpšos, Br. Budriūno kūrinius ir trejetą arijų iš įvairių operų. Gausūs plojimai rodė, jog dainavimu buvo visi sužavėti.

Liepos 21 solistė Krištolaitytė-Daugėlienė giedojo Kaiserslauterne per lietuvių pamaldas, o po pamaldų davė turiningą, net ištiesą valandą trukusį koncertą. Dainavo liaudies dainas, lietuvių kompozitorių kūrinius ir operų arijas. Koncerto rengėjas - vietos lietuvių katalikų parapija. Daugumą klausytojų sudarė lietuvių darbo kuopos Kaiserslauterne vyrai bei jų šeimos ir pavieniui gyvenant tautiečiai, bet buvo ir iš toliau atvykusių.

Beveik visi koncertų klausytojai solistę Juzę Krištolaitytę-Daugėlienę dainuojant girdėjo pirmą kartą. Ji paliko brandžios dainininkės įspūdį.

Sidabrinis tėvo Bernatonio kunigystės jubiliejus

Kapucinas vienuolis Alfonsas gimė 1914 rugsėjo 16 Jiezno valsčiuje, Mediniškių kaime ūkininko šeimoje. Gimnazijos mokslus išėjo iš dalies Plungės gimnazijoje, iš dalies privačiai. Brandos egzaminus išlaikė prie švietimo ministerijos Kaune. Teologijos ir filosofijos studijas išėjo Vokietijoje. Kunigu iššvėstas 1943 rugpiučio 1.

Karui pasibaigus, dirbo pastoračinį darbą Wiesbadene, Offenbache, Darmstade, Giessene, Kaiserslauterne, Dieburge, Allmenfelde, Babenhausene. Nuo 1947 paskirtas į Hanau, kuris ir šiandien yra viena iš jo aptarnaujamųjų vietovių. Dabar jis yra lietuvių klebonu Fuldos, Limburgo, Mainzo ir iš dalies Freiburgo vyskupijose. Nuo 1950 lapkričio 1 iki 1965 gruodžio 31 buvo Vyriausiuoju lietuvių katalikų sielovados tvarkytoju Vokietijoje, iš pradžios taip pat ir Austrijoje. Vienas iš pirmųjų jo rūpesčių šiose pareigose buvo išgauti lietuviams kunigams Vokietijoje priimtina teisėnę būklę ir medžiaginį aprūpinimą. Tai jam pavyko, nors ir ne iš karto. Kita didžioji tėvo Alfonso veiklos sritis yra šalpos darbas, kurį vykdydamas glaudžiai bendradarbiavo su Balfu ir vokiečių Caritas. Tačiau vienu pagrindinių ir, tur būt, mylimiausių Bernatonio rūpesčių buvo Vasario 16 gimnazija. Kai Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba nutarė įgyti gimnazijai nuosavą pastogę, jis Hemsbacho valsčiaus pakrašty užtiko seną Rennhofo pilį su dideliu parku ir įkalbėjo ją nupirkti. Per 15 metų čia sukurtas tikras lietuvių bendruomenės židinys. Šiandien net sunku įsivaizduoti Vokietijos lietuvių bendruomenę be Romuvos.

Ilgą laiką tėvas Bernatonis buvo Vasario 16 gimnazijos švietimo komisijos pirmininku, o dabar priklauso naujai įsteigtajai jos kuratorijai. Kelis kartus gimnazijai atsidūrus kritiškoje medžiaginėje būklėje, su savo santuopomis jis atskubėjo jai į pagalbą. Jubilias yra aktyvus visuomenininkas. Daug metų išrenkamas į Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybą. Šiemet yra išrinktas jai atstovauti III-me PLB seime New Yorke. Nuo birželio galo jau yra JAV-bėse.

Vokietijos lietuviai linki tėvui Bernatoniui geros sveikatos ir skaidrios nuotaikos, kad tuo pačiu uolumu dar daug metų galėtų rūpintis jų dvasios reikalais bei priaugančios kartos švietimu ir sulaukti auksinio kunigystės jubiliejaus.

Priverčiamieji darbai turi būti įskaitomi į rentą

Mūsų bendruomenės narys p. J. Pyragas iš Lübecko atsiuntė Jungtinių Tautų Aukštojo komisaro pabėgėlių reikalams (532 Bad Godesberg, Rheinallee 18) juriskonsulto dr. L.Schirillos jam adresuoto rašto fotokopiją ir, manydamas, kad jis gali būti įdomus bei naudingas ir kitiems bendruomenės nariams, mielai leido ištraukas paskelbti Informacijose. Laiške skaitome:

"Didž.gerb.Pone Pyragai,

Atsakome į Tamstos 1968 liepos 5 raštą. Jūsų žiniai pranešame, kad priverčiamasis darbas II-ojo pasaulinio karo metu buvo draustinas. Todėl žmonės, dirbę priverčiamuosius darbus, kaip taisyklė turėjo būti apdrausti atitinkamoje draudimo įstaigoje (Versicherungsträger) nuo nelaimingų atsitikimų, invalidumo ir senatvės. Jei jie nebuvo įregistruoti draudimui nuo invalidumo ir senatvės, arba jei negalima nustatyti, jog draudimo mokesčiai buvo sumokėti, tai priverčiamuosius darbus dirbę asmenys pagal 1960.II.28 F.A.N.G. laikomi už šitą darbo metą apdraustais.

Žmogui be tėvynės (heimatlosen Ausländer) tapus invalidu arba pasiekus pensininko amžių, tas darbo laikas įskaitomas į pensiją. Be to asmenys, su kuriais priverčiamųjų darbų metu buvo elgiamasi pažeidžiant žmogaus teises ir kurie dėl sveikatos sužalojimo tapo nedarbingi, gali reikalauti rentos pagal baigiamojo įstatymo - BE VI str. "

Ispėjimas asmenims, kurių artimieji palaidoti Mannheimo kapinėse

Mannheimo miesto laidojimo biuras atsiuntė Vokietijos lietuvių bendruomenei pranešimą, kurį jis taip pat pasiuntė latvių laikraščių "Latvija" (Eutin, Vokietija) ir "Laiks" (Brooklyn, USA) redakcijoms. Pranešimas pavadintas atsišaukimu "dėl kapų Mannheimo miesto kapinėse". Jame rašoma:

"Praėjus dvidešimt metų, viešai kreipiamasi į latvius (suprask, lietuvius) kapų rūpintojus. Pagal kapų ir laidojimo nuostatų § 12, kapų turinio perkėlimui gali būti skirta kita vieta (Hauptfriedhof Mannheim) kapinėse kitam dvidešimtmečiui už iš anksto sumokėtą 440,--DM mokestį. Kapų vietą paskiria laidojimo įstaiga. Prašymus tuo reikalu siųsti Bestattungsamts Mannheim, Röntgenstrasse 15. Kapų ženklų perkėlimu ir apsodinimu turi pasirūpinti artimieji savo lėšomis. Gali būti leisti perkelti ir paminklai, jei jie atitinka veikiančius reikalavimus arba jei jie gali būti tiems reikalavimams pritaikyti.

Artimieji, kurie nebenori išlaikyti kapų, turi iki š.m. lapkričio 15 pašalinti kapų ženklus su pamatais ir įtvėrimais. Kad išvengus neleistino paėmimo, prieš pašalinimą reikia gauti iš laidojimo įstaigos pažymėjimą. Su kapų įrenginiais, kurie iki šios datos nebus pašalinti, laidojimo įstaiga pasielgs kaip tinkama". Jei jums žinomi artimieji, kurie turi kapus Mannheimo kapinėse, prašome jiems apie tai pranešti, - rašo Mannheimo miesto laidojimo biuras.

Vasario 16 gimnazijoje

Rūpinasi prieaugliu. Lietuvių gimnazijos Vokietijoje vadovybei rūpi ne tik auklėti bei mokyti jai patikėtą atžalyną, bet ir perkelti kitą jo dalį iš lietuviškam auklėjimui nepalankaus dirvono į savo daržą. Tuo reikalu du gimnazijos mokytojai (anglų kalbos mokyt. Otto Haag ir Fr. Skėrys) net visą savaitę (liepos 15-20) automobiliu keliavo nuo durų prie durų po Nordrhein-Westfaliją. Vienur jos buvo jiems draugiškai atvertos, kitur nemandagiai užtrenktos. Jie nuvažiavo 1.700 km ir aplankė 70 lietuvių bei mišrių šeimų. Kelionės rezultatas - 10 naujų mokinių Vasario 16 gimnazijai.

Įdomu, kad šiame vajuje mielai dalyvavo ne tik mokytojas lietuvis, bet ir jo kolega vokietis.

Kuratorijos valdybai tenka dažnai posėdžiauti. Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdyba painformavo Kuratorijos narius apie padėtį gimnazijoje. Buhalteriškai gimnazija atskirta nuo Krašto valdybos š.m. liepos 1. Nuo tos dienos Kuratorijos valdyba ir visa Kuratorija neša pilną atsakomybę už gimnaziją.

Kuratorijos valdyba posėdžiavo jau keturis kartus. Be einamųjų reikalų svarstė ir būtinų bendrabučio remonto klausimus bei naujo bendrabučio statybos galimybes. Dabar aiškinamasi ar išvis ir kiek būtų galima laukti finansinės paramos iš Bonnos vyriausybės ir JAV lietuvių. Šiuo metu baigiami bendrabučio laiptų remontai ir suplanuotas aikštės prieš gimnaziją sutvarkymas.

Vasario 16 gimnazijoje mokslas prasidėjo rugsėjo 3. Viso mokinių yra 102 (pernai mokslo metų pradžioje buvo 106, gale 97). Naujai įstojo 20 mokinių.

Pavyko sudaryti pilną mokytojų sąstatą. Pasamdyti du nauji mokytojai: p. Svilas - matematikai ir biologijai ir p. Bauras - kūno kultūrai ir geografijai. Šiuo metu gimnazijoje dėsto 20 mokytojų: 15 lietuvių ir 5 vokiečiai, 13 pilnu ir 7 nepilnu etatu.

Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius nuo š.m. rugpiūčio 27 iki rugsėjo 25 lankosi JAV-bėse. Ten dalyvavo PLB seime, lanko lietuviškus telkinius, susitinka su rėmėjų būrelių atstovais ir stengiasi pagyventi aukų rinkimą. Amerikoje lankosi dar du Kuratorijos nariai - Jonas K. Valiūnas, PLB Vokietijos krašto valdybos pirmininkas, ir tėvas Bernatonis.

Paskutiniu metu Kuratorija padidėjo dar vienu nariu. Evangelikų senj. kun. A. Keleris, pasirėmęs Gimnazijos kuratorijos statuto § 8 p.4, sutiko įeiti į Kuratoriją ir paskyrė kun. Juožą Urdžę iš Bad Godesbergo savo įgaliotiniu.

Tautinių šokių būrelis vėl dirba. Kas ir kaip dirbama mokylos klaseje beveik niekas nepastebi. Tačiau daugelis mato, kaip mokiniai šoka ir dainuoja scenoje. Todėl iki šiol buvęs neprastas tautinių šokių būrelis buvo geras gimnazijos reprezentantas ne tik savųjų, bet ir svetimtaučių akyse. Prasidėjus naujiems mokslo metams pastebėta, jog kai kuriems šokėjams bei akordeonistui pasitraukus, grupė yra gerokai susilpnėjusi. Gimnazijos vadovybė deda pastangas

atstatyti senąją tautinių šokių būrelio formą, o jei pasiseks, tai ją dar pakelti. Mokyt. E. Tamošaitienė nūn stropiai dirba, kamšydama būrelyje atsiradusias spragas, nes yra kvietimų dar šiais metais pasirodyti pabaltiečių bei vokiečių renginiuose.

M ū s ū b e n d r u o m e n ė j e

80 metų Erd. Simonaičiui. Ilgamečiui Maž. Lietuvos tarybos pirmininkui ir Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybos nariui Erdmonui Simonaičiui š.m. spalio 30 sukanka 80 metų. Sukaktuvėms rengti sudarytas komitetas iš p. O. Bartusevičienės, dr. P. Karvelio ir mokyt. Fr. Skėrio. Minėjimas numatytas lapkričio 2 (šeštadienį) 16 val. Hermannshof'o svetainėje Hemsbache. Pagrindinę sveikinimo kalbą pasakys iš Montrealio (Kanados) atvykęs "Lietuvos pajūrio" buvęs redaktorius ir mažlietuvių veikėjas Ansas Lymantas. Iškilnės bus įrašytos į magnetofono juostelę, kuri vėliau bus panaudota lietuvių radijo programoms JAV-bėse ir Kanadoje.

Atgaivinta Lebenstedto-Salzgitter apylinkė. Kun. V. Šarkos pastangomis liepos 21 įvyko susirinkimas, kuriame išrinkta valdyba: pirmininke Iz. Olišauskienė, vicepirm. J. Čėsna, kasininke E. Kotkienė, sekretorium J. Gucaitis ir kontrolierium bei parengimų organizatore - J. Černiauskienė. Trys vaikai iš Lebenstedto-Salzgitter apylinkės dalyvavo vasaros vaikų stovykloje Romuvoje.

Nauja Dillingeno apylinkės valdyba. Liepos 28 visuot. narių susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirminiku Ed. Getneris, jr., sekretorium St. Gujėnas, kontrolierium V. Paukštaitis ir kandidatu - Val. Getnerytė.

Atsteigta Krefeldo apylinkė. Bendruomenės tarybos nario St. Vykinčio ir seno tos apylinkės veikėjo J. Damskio iniciatyva rugpiučio 18 įvyko buvusių narių susirinkimas, kuriame išrinktas apylinkės pirmininkas (J. Damskis) ir sekretorius (St. Cirtautas). Visi nariai jau įsigijo nario knygeles. Tačiau jų maža. Laukiama, kad buvusi didelė apylinkė vėl išaugs į stambų bendruomenės dalinį.

Išrašyta daug nario knygelių. Artėjant Rinkimų komisijos nustatytam terminui įteikti rinkikų į bendruomenės tarybą sąrašus, daugelis apylinkių atisuntė Krašto valdybai savo narių pareiškimus nario knygelėms gauti. Tik paskutinėmis dienomis išrašyta apie šimtas nario knygelių. Tačiau senųjų narių perregistravimas ir naujų priėmimas į bendruomenę vyksta toliau.

Gausiausia apylinkė. Didžiausias mūsų bendruomenės Vokietijoje dalinys yra Memmingeno apylinkė, kuriai vadovauja kun. J. Petrėitis. Memmingeno apylinkės nariams ligšiol išrašytos 86 nario knygelės.

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyboje galima įsigyti:

Vokiškai-lietuviškas (Deutsch-litauisches Wörterbuch) žodynas, Vikt. Gailius. DM 10,-- Gražiai ir tvirtai įrištas, patogaus formato, 1181 psl., būtinais reikalingas kiekvienam Vokietijos lietuviui ir Lietuvos vokiečiui.

Grundzüge der Geschichte Litauens (trumpa Lietuvos istorija vokiečių kalba) Manfred Hellmann. Darmstadt 1966, DM 8,--

Lietuvio ženkliukas - raudoname fone stilizuotas Lietuvos Vytis, nešiojamas prie krūtinės:

- 1) auksinis (10 karatų)..... DM 24,--
- 2) sidabrinis (sterling silver standarto) ... DM 12,--

Per Raudonąjį Kryžių ieškomi:

ARMALAS Vladas, gim. 1923.II.20 Šiauliuose,
 BUZAS Anicetas, gim. 1923.II.19 Šiauliuose,
 FORSTERIS Konstantinas, gim. 1912 spalio mėn. Kelmėje,
 GADLJARUSKAS (gal Gadliauskas) Alfonsas, gim. 1920.II.10 Daubėnų k.
 GURKO Antanina, gim. Gcrbačevskaja 1922 Podgajdi kaime, Eišiškių v.
 JALINSKAS Pranas, sūn. Vinco ir Onos, gim. 1922.VII.20 Ramygalos v.
 KOŠEMJAKINAS Arsenijus, sūn. Nikitos, gim. 1926.XI.24 Radviliškyje,
 MAJAURA Ona, d. Prano, gim. 1901 Vilkiuose, Klaipėdos krašte,
 MARTINONYTĖ Leonarda, gim. 1923.VI.9 Panemunėje,
 MATULEVIČIUS Aleksas, sūn. Kazio, gim. 1921 Veškūnų k., Pažaislio v.
 MICHALOWITZKI Loni (gim. 1924 ar 25) ir Regina, gim. Suomijoje,
 MOCKUTĖ Antanina, gim. 1942.XI.20 Mažeikiuose,
 NEKRAŠEVIČIUS Mečislavas, sūn. Petro, gim. 1915.I.18 Vilniuje,
 NETECKIS Bronius, sūn. Izidoriaus, gim. 1920 Snegoniškės k., Skaudv.
 RIEM ar REIM Imgard, gim. Lechner apie 1922-24 Kybartuose,
 ROMELIS Juozas, sūn. Aleksandro ir Albinos, gim. 1926 Rimaldišky,
 ŠEDYTĖ Juzefa, gim. apie 1918-19 Girininkuose netoli Vainuto,
 TIEDKE Gertrud ir Gerda, d. Frico, gim. Paugėnuose, Klaipėdos kr.,
 WELTZ ar VELZ Juozas, gim. 1902 ar 1905 Pavenės k., Mažeikių apskr.
 WIMONE Jan, gim. 1907 vasario ar kovo 23 Vilniuje,
 ZESSAS Leiba, gim. 1921 Vilniuje.

Kiti paieškojami

Buvęs LIETŪKIO tarnautojas Kaune, dabar gyv. Vakarų Vokietijoje, pensijos gavimo reikalų prašo atsiliepti buvusius bendradarbius: Vinčą Dantą, Migliną, Žukauską, Alfonsą Ladygą, dirbusius Lietūkio centre Kaune, Viktorą Matutį, dirbusį Lietūkyje Mažeikiuose ir Vladą Jančauską, buv. Kėdainių apskr. viršininko pavaduotoją.

STARNBERGO apylinkės teismas (Amtsgericht, 813 Starnberg, Otto-Gassner-Str.2) ieško veterinariaus Juozo VAIVADOS, gim. 1900.III.29 Biržuose, mirusio 1905.X.22 Gautinge, giminių, galinčių paveldėti jo palikimą, susidedantį iš 2.000,--DM.

----- x X x -----

Informacijos visiems pilnateisiams nariams

Nuo šio numerio PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos siuntinėjamos visiems mūsų bendruomenės pilnateisiams nariams, kurių adresai žinomi. Jei kurioje šeimoje yra du ar daugiau pilnateisių bendruomenės narių, taupumo sumetimais siunčiamas tik vienas egzempliorius. Narius negavusius šio numerio, bet norinčius Informacijas gauti, prašome atsiųsti savo adresus.

Savaime suprantama, kad pagausinus Informacijų spausdinimą, pagrango ir jų leidimas bei pašto išlaidos. Todėl maloniai prašome visus skaitytojus per apylinkes ar tiesiogiai paremti aukomis mūsų bendruomenės organo leidimą. Ačiū.